

Sygn. akt IV CZ 98/14

POSTANOWIENIE

Dnia 4 lutego 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Pietrzykowski (przewodniczący)

SSN Anna Kozłowska (sprawozdawca)

SSN Agnieszka Piotrowska

w sprawie ze skargi wnioskodawcy o stwierdzenie niezgodności z prawem
prawomocnego postanowienia Sądu Rejonowego w B.
z dnia 13 czerwca 2012 r.,
w sprawie z wniosku J. S.
przy uczestnictwie W. K. i D. P.
o dział spadku i podział majątku wspólnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 4 lutego 2015 r.,
zażalenia wnioskodawcy
na postanowienie Sądu Rejonowego w B.
z dnia 18 lipca 2014 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w B. odrzucił skargę wnioskodawcy J. S. o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego postanowienia tego Sądu Rejonowego z dnia 13 czerwca 2012 r. wskazując, że skarżący nie usunął należycie braków formalnych skargi to jest nie złożył żądanej przez sąd ilości odpisów pisma wskazującego PESEL skarżącego i wartość przedmiotu sprawy; wezwanie do usunięcia braków skargi nakładało bowiem na skarżącego obowiązek złożenia pisma obejmującego żądane dane w pięciu egzemplarzach (oryginał i cztery odpisy), tymczasem skarżący usunął braki skargi w piśmie złożonym w trzech egzemplarzach (oryginał i dwa odpisy).

W zażaleniu na to postanowienie wnioskodawca domagając się uchylenia zaskarżonego postanowienia podniósł, że pracownicy kancelarii, którzy przygotowali pismo do wysłania twierdzili, iż pismo zostało wysłane w wymaganej ilości egzemplarzy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sprawa, w której została złożona skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem wydanego w niej orzeczenia, toczyła się z wniosku J. S. z udziałem W. K. i D. P.

Zgodnie z art. 424⁵ § 2 w związku z art. 126 § 2 pkt 2 k.p.c. skarga o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, jako pierwsze pismo procesowe w sprawie, powinna zawierać numer Powszechnego Elektronicznego Systemu Ewidencji Ludności (PESEL) lub numer identyfikacji podatkowej (NIP) powoda będącego osobą fizyczną, jeżeli jest on obowiązany do jego posiadania lub posiada go nie mając takiego obowiązku.

Ponadto, skarga wnioskodawcy powinna zawierać wskazanie wartości przedmiotu sporu, co wynika ze stosowania w postępowaniu o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia, zgodnie z odesłaniem ujętym w art. 424¹² k.p.c., przepisów kodeksu postępowania cywilnego o skardze kasacyjnej, a zatem stosowania w tym postępowaniu art. 398⁴ § 3 k.p.c. Wskazany przepis stanowi, że w sprawach o prawa majątkowe skarga powinna zawierać

również oznaczenie wartości przedmiotu zaskarżenia. Nie budzi wątpliwości, że sprawa, w której zapadło kwestionowane postanowienie, o dział spadku i zniesienie współwłasności powstałej na skutek ustania wspólności majątkowej małżeńskiej jest sprawą o prawa majątkowe, co przesądza o obowiązku wskazania wartości przedmiotu zaskarżenia również w skardze o stwierdzenie niezgodności z prawem orzeczenia wydanego w takiej sprawie, niezależnie od przewidzianego przepisami ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych charakteru opłaty i jej wysokości uiszczanej przez skarżącego przy wnoszeniu takiej skargi (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 7 lutego 2007 r. I BU 10/06; z dnia 15 czerwca 2012 r. II CZ 30/12; z dnia 21 sierpnia 2014 r. IV CZ 44/14- niepubl.).

W świetle powyższego, skarżący został prawidłowo wezwany do usunięcia braków skargi, przez wskazanie zarówno własnego numeru PESEL jak i wartości przedmiotu zaskarżenia. Zgodnie z zarządzeniem miał to uczynić składając odpowiedniej treści pismo procesowe w pięciu egzemplarzach, a więc w postaci pisma stanowiącego oryginał i czterech jego odpisów. Brak odpisów pisma procesowego ustawa traktuje jako brak formalny, którego nieusunięcie również skutkuje odrzuceniem skargi (art. 424⁵ § 2 w związku z art. 128 § 1 i art. 424⁶ § 3 k.p.c.). Szczególny tryb postępowania ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem powoduje, że ustawodawca nałożył na wnoszącego skargę obowiązek dołączenia nie tylko odpisów pism dla ich doręczenia uczestniczącym w postępowaniu osobom, tu: dwóm wymienionym na wstępie uczestniczkom postępowania, ale obarczył go nadto obowiązkiem dołączenia dalszych dwóch odpisów, z przeznaczeniem do akt Sądu Najwyższego. Takie ich przeznaczenie nie pozbawia tych odpisów funkcji równoznacznej z tą jaką pełnią odpisy przeznaczone dla uczestników postępowania, skoro o obowiązku złożenia dalszych odpisów przesądza wprost ustawa (art. 424⁵ § 2 k.p.c.). Funkcja takiego odpisu pisma uzupełniającego braki skargi jest przy tym tego rodzaju, że dopiero wraz z pismem, którego braki uzupełnia, tworzy całość pozbawioną braków. Stąd też liczba odpisów skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia powinna odpowiadać nie tylko ilości osób uczestniczących w postępowaniu (art. 128 k.p.c.), ale także powinna uwzględniać odpisy przeznaczone do akt Sądu Najwyższego. Uchybienie temu obowiązkowi skutkuje odrzuceniem skargi (art. 424⁶ § 3 k.p.c.).

Powyższe prowadzi do wniosku, że wezwanie do usunięcia braków skargi było prawidłowe. Z adnotacji uczynionej przez biuro podawcze Sądu Rejonowego w B. na oryginale pisma skarżącego z dnia 3 lipca 2014 r. (k.27) wskazującego tak PESEL jak i wartość przedmiotu zaskarżenia wynika, że do pisma tego dołączono dwa odpisy i kopertę. Adnotacja ta zatem wskazuje, że w chwili otwarcia w sądzie koperty z pismem, o którym tu mowa, znajdowały się w niej trzy jego egzemplarze a nie pięć. Jeżeli skarżący twierdzi, że było inaczej, w szczególności twierdzi, że do koperty włożono pięć egzemplarzy pisma, powinien był swoje twierdzenie co najmniej uprawdopodobnić (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 26 lipca 2007 r. V CZ 62/07, niepubl.). Jakkolwiek uprawdopodobnienie nie jest poddane ścisłym regułom dowodzenia to jednak musi zachować walor wiarygodności w świetle reguł logiki i doświadczenia życiowego. Skarżący nie podjął w ogóle trudu uprawdopodobnienia swojego twierdzenia, chociażby przez złożenie oświadczenia osoby zajmującej się kancelarii ekspedycją pism do sądu, stąd też upadają jego twierdzenia o prawidłowym usunięciu braków złożonej skargi.

Z tych też przyczyn na podstawie art. 394¹ § 1 i art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. orzeczono jak w sentencji.